בעזהשי"ת

בשבילי הארץ

וועכנטליכע גליון ארויסצוברענגן שבח ארץ ישראל

גליון מס' 22
שמיני עצרת
כ"ב תשרי תשפ"א
October 10, 2020

יְבָרֶכְךָ ה' מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

"**וראה**" - ותהיה רואה בטובת ירושלים בעת בנינה.
"**יברכך ה'**" - כי יברכך ה' מציון, מקור שפע הברכות כולן.

(מצודת דוד, תהלים קכח ה)

בשביל הלקט

מאמרים פון ספרים הקדושים וואס ברענגן ארויס די מעלות פון א"י

מצות התלוים בארץ

...ובדבר הזה תאריכו ימים על האדמה כו', פי' כי כאשר תעשו התו"מ בדרך הזה להאיר מכם אותיות התורה, אזי ההכרח יהי' שתהיו שרוים בארץ ישראל כדי שתוכלו לקיים גם מצות התלוים בארץ כדי שלא יחסר ממנין תרי"ג מצות, כי בזמן הגלות לא נשאר לנו רק מעט ממנין המצות, ואיך תאירו האותיות בתורה, אם לא רק כאשר תהיו שרוים בארץ כנ"ל.

(תפארת שלמה, לשמחת תורה)

פירות א"י

והנה שבח א"י זבת חלב ודבש, אם שהוא כפשוטו בלי ספק מכל מקום זה התואר מורה עוד קדושת הארץ ופירותיו כי הם מולידים קדושה בנפש האוכל אותם ומוסיף אהבה ודבקות בה'... ורמז לדבר: זבת חלב ודבש, סופי תיבות אותיות "שבת", כי בכל מאכליה קדושה כמו סעודת שבת.

(חתם סופר, חולין קמב ע"א)

כל הדר

כל הדר בארץ ישראל דומה וכו' (כתובות ק"י ע"ב), ולכאורה לשון דומה תמוה, דאם כן חס ושלום מעלת חוץ לארץ גדולה מארץ ישראל ותירץ כי הדר בחוץ לארץ אפילו יש בידו תורה ומצות כיון שחסר ממנו מצות ישיבת ארץ ישראל דומה וכו', לפי שחוץ לארץ תחת ידי השרים והמזלות בכח השם יתברך. אבל הדר בארץ ישראל אפילו אין בידו רק מצות ישיבת ארץ ישראל, מכל מקום על כל פנים דומה כמי שיש לו אלוה, כיון שהוא מושגחת בכבודו ובעצמו.

(הפלאה כתובות שם)

עליה לרגל

אין פירות גינוסר בירושלים, כדי שעולי הרגל לא יאמרו, אילו לא באנו אלא בשביל לאכול מפירות

המשך בדף ב'

הגליון של שבוע זו נתנדב ע"י ידידינו
הרה"ח **שלום ברוך יהודה לעבאוויטש** הי"ו
לעילוי נשמת ולזכר הצדיק האלוקי
רבי **נחמן** בן **פייגא** זצוק"ל מברסלב זי"ע ועל משפ' ועכ"י
יומא דהילולה י"ח תשרי תקע"א

רחוב יפו, ירושלים עיה"ק
Credit @ruchyl_photography

אם הבנים שמחה

הגאון רבי ישכר שלמה טייכטהאל זצ"ל הי"ד
ראב"ד פישטיאן-סלאוואקיי ובע"מ שו"ת משנה שכיר
מתורגם באידיש - מיר פרובירן זיך צו האלטן ווי נענטער צום לשון המחבר

פרק שני

הפדות והגאולה - המשך...

אזוי אויך זאגט די ירושלמי אין מס' יומא[27] און אין מס' ברכות[28], רבי חייא רבה און רבי שמעון בן חלפתא זענען געגאנגען צוזאמען פארטאגס אויפן וועג אינעם טאל פון ארבל, ווען די עלות השחר האט אנגעהויבן שיינען, האט רבי חייא רבה געזאגט צו רבי שמעון בן חלפתא, אזוי וועט זיין די גאולה של ישראל, צוביסלעך, ווי מער זי גייט אלס שטערקער ווערט עס. וואס איז די טעם, ווי די פסוק זאגט[29] "כִּי אֵשֵׁב בַּחֹשֶׁךְ ה' אוֹר לִי - אפילו איך זיץ אין טינקעלקייט, איז דער אייבישטער א ליכטיגקייט צו מיר". אזוי וועט זיין דער אנהייב[30] "וּמָרְדֳּכַי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ", און נאכדעם[31] "וַיִּקַּח הָמָן אֶת הַלְּבוּשׁ" וכו', און נאכדעם[32] "וַיָּשָׁב מָרְדֳּכַי", און דערנאך[33] "וּמָרְדֳּכַי יָצָא מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ", און ערשט דערנאך וועט זיין דעם[34] "לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה", ע"כ. אזוי אויך זעהן מיר אין מדרש רבה אויפן פסוק[35] "מִי זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ שָׁחַר - ווער איז דער וואס קוקט אראפ פון הר הבית, און זעהט אויס ווי דער זון אויפגאנג פונעם מארגן" וכו', אזוי וועט זיין די גאולה של ישראל, עס וועט זיך אנהייבן צוביסלעך, צוביסלעך וכו', עיי"ש. אזוי אויך שטייט אין זוהר[36] אויפן פסוק[37] "שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר - שיק מיר אוועק ווייל דער מארגען קומט שוין אויף", רבי יהודה האט געזאגט[38], מִי זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ שָׁחַר - ווער איז דער וואס קוקט אראפ פון הר הבית, און זעהט אויס ווי דער זון אויפגאנג פונעם מארגן, יָפָה כַלְּבָנָה - ער איז שיין ווי די לבנה, בָּרָה כַּחַמָּה - ליכטיג ווי די זוהן, אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת - פארכטיג ווי די פילע פענער פון א מיליטער", דעם פסוק האבן מיר שוין אדורך געלערנט, אבער ווער איז דער וואס קוקט אראפ? דאס זענען די אידן, ווייל אין די צייט וואס הקב"ה וועט זיי וועלן ארויסנעמען פון גלות, וועט ער פאר זיי עפענען א דינע עפענונג פון ליכטיגקייט גאר קליין, דערנאך אביסעל א גרעסערע עפענונג פון די פריערדיגע, ביז הקב"ה וועט פאר זיי עפענען די אלע הימלישע טויערען פון אלע פיער זייטן פון די וועלט וכו'. אזוי ווי א מענטש וואס זיצט אין די טונקעלקייט, ער האט שטענדיג געוואוינט אין חשכות, ווען מען וויל אים ליכטיג מאכן, דארף מען אנהייבן מיט א קליינע ליכטיגקייט אזוי ווי א שפיץ פון א נאדעל, און דערנאך אביסל גרעסער פון דעם וכו'. דאס זעלבע איז מיט די אידן, ווי דער פסוק זאגט[39] "מְעַט מְעַט אֲגָרְשֶׁנּוּ - צוביסלעך, צוביסלעך וועל איך זיי פארטרייבען" וכו', אבער מיט די אידן וועט זיין אז זייער ליכטיגקייט וועט זיך צוביסלעך פארמערן, ביז זיי וועלן זיך שטארקן און דער אייבישטער וועט זיי באלייכטען די וועלט, און יעדער וועט פרעגן אויף זיי 'מִי זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ שָׁחַר', שחר מיינט דער פרימארגן, דאס איז די טינקעלקייט הארט פארן אויפשיינען דעם אור פון דערפרי, דאס איז א גאר קליינע ליכטיגקייט, דערנאך וועט זיין 'יָפָה כַלְּבָנָה', ווייל די ליכטיגקייט פון די לבנה איז שטערקער ווי די שוואכע ליכטיגקייט פון שחר, און דערנאך 'בָּרָה כַּחַמָּה' וואס איר ליכטיגקייט איז פיל מער ווי פון די לבנה, און נאכדעם 'אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת' וואס מיינט א פולע און שטארקע ליכטיגקייט, קוקט און באטראכט אז ווען דער טאג איז נאך טינקעל, און דאס ליכטיגקייט איז נאך פארדעקט, און דער מארגן וויל אנהייבן צו טאגן, וועט עס אנהייבן צוביסלעך ביז עס וועט דערגרייכן די ריכטיגע ליכטיגקייט, אזוי אויך ווען הקב"ה וועט נתעורר ווערן צו לייכטען אויף כנסת ישראל, וועט זיך עס אנהייבן אזוי ווי די שחר וואס איז נאך טינקעל, דערנאך אביסעל ליכטיגער ווי די לבנה, און דערנאך אזוי ווי די זון, און נאכדעם 'אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת', עכ"ל הזוהר הק'.

אינעם פיוט פונעם צווייטען שבת נאך פסח[40], זאגט מען "קץ השלישי לדניאל נעטר - די ענדע פון דעם דריטן גלות איז געווארן אנטפלעקט פאר דניאל, וקץ הרביעי מכל עין נסתר - און דער ענדע פון דעם פערטען גלות איז פון יעדן אויג פארהוילן". אזוי אויך שטייט אין ספרי זוטא[41], עס ווערט געברענגט אין ילקוט[42]. עס רעדט פון די דריטע און פערדע קץ, דעם דריטן קץ איז אויף אזא אופן אז מיר זענען עוסק אין די גאולה מיט די רשות פון די פעלקער, וואס דאס איז אן הכנה פאר די פערדע גאולה וואס איז פארהוילן פון א יעדעם. אזוי זעהן מיר אין זוהר[43], אז די פיר גאולות וועלן זיין אנטקעגן די פיר כוסות פון פסח. ווי אויך אין זוהר פר' ויקהל[44], עיי"ש. און אין מדרש תנחומא[45] שטייט, אז דאס קומט אונז לערנען אז ווען דער אייבישטער וועט זיך אנטפלעקן צו די אידישע קינדער, וועט ער זיך נישט אנטפלעקן אויף איינמאהל, ווייל אויב יא קענען אלע שטארבען, מען וועט נישט קענען אויסהאלטן די טובות, וועגן דעם וועט ער זיך מגלה זיין צוביסלעך. און אין זוהר הק' שטייט[46], ווען כנסת ישראל וועט זיך אומקערן צו איר פלאץ, וועט זיך די שכינה צוריקקערן צו איר פלאץ אין ציון. עיי"ש. זעהן מיר אז קודם דארפן זיך אידישע קינדער צוריקקערן צו זייער ארט אין ארץ ישראל, ערשט נאכדעם וועט אויך דער אייבישטער זיך צוריקקערן. דער "כלי פז"[47], און דער "בעל שתי ידות", און רבינו בחיי[48] שרייבן אויף דעם פסוק[49] "וַעֲצַת מַלְאָכָיו יַשְׁלִים - די עצה פון זיינע שליחים וועט דער אייבישטער צוענדיגן", אז נישט השי"ת וועט עס אנהייבן, נאר ערשט נאך וואס די אידן וועלן זיך צוריקקערן צו זייער לאנד וועט דער אייבישטער עס משלים זיין. דאס מיינט דער פסוק 'וַעֲצַת מַלְאָכָיו' דאס זענען די נאטירליכע סיבות וואס זענען שליחים פונעם אייבירשטען, ווי דער "מנורת המאור" שרייבט אין א דרוש אויף שבועות[50], דעמאלטס וועט דער אייבישטער משלים זיין זייערע פעולות, אזוי ווי מיר זעהן פון די דריי אויבנדערמאנטע מקובלים.

האבן אונזערע חכמים שוין מבאר געווען אין די דערמאנטע פלעצער, נישט אזוי ווי אסאך פון אונז שטעלן זיך פאר און טראכטען אז משיח וועט אנקומען פלוצלינג ווי א פארפלייצענדע טייך, פון טונקעלקייט צו א שטארקע ליכטיגקייט, אלעס אויף איינמאהל. די עליות וועלן זיין צוביסלעך, פון איין מדרגה צו א גרעסערע מדרגה, ווען מען וועט זיך צוגעוואוינען צו איין מדרגה וועט מען ארויפגיין צום קומענדע מדרגה העכער פון די פריערדיגע, ביז מען וועט

המשך בדף ב'

[27] פרק ג', הלכה ב
[28] פרק א', הלכה א
[29] מיכה ז, ח
[30] אסתר ב, כא
[31] אסתר ו, יא
[32] אסתר ו, יב
[33] אסתר ח, טו
[34] אסתר ח, טז
[35] שיר השירים ו, י
[36] פר' וישלח
[37] בראשית לב, כו
[38] שיר השירים ו, י
[39] שמות כג, ל
[40] ד"ה שנותינו
[41] במדבר פרק ז, פסוק פד
[42] פר' נשא סי' תשיז
[43] פר' פנחס דף רנב
[44] דף ריו
[45] פר' דברים
[46] פר' בשלח
[47] ישעיה סימן מה
[48] עי' כד הקמח אות נ, נחמו
[49] ישעיה מד, כו
[50] נר שלישי, כלל ד, חלק ה

בשבילי הארץ
וועכנטליכע גליון ארויסצוברענגען שבח ארץ ישראל

בשבילי הלקט - המשך מדף א'

גינוסר דיינו, ונמצאת עלייה שלא לשמה.

(פסחים ח ע"ב)

פירות גינוסר

כינרת, זו גינוסר, ולמה נקרא שמה כינרת, דמתיקי פירא כקלא דכינרי.

(מגילה ו ע"א)

שם הנקודה של אמת

ובתחילה העיקר לחזק האמונה שמאוד רבה קדושת הארץ, ולשמוח את עצמו בשמחה זו שהוא יושב שם בארצות החיים, ושם שער השמים, והבא לטהר באמת שם הנקודה של אמת, שמסייעת אותו ואחר שקדושתה רבה, על כן נופל העבדות מהאדם הבא בתחילה לשם, כי זה בבחינת עולם חדש, ועובר עליו עיבור יניקה ומוחין.

(יסוד העבודה מכתבי קודש ל')

להתגבר על המניעות

אשרינו שהשם יתברך היטיב עמנו מאד שזכינו לקדושת ישראל. ואמר שיש לו שמחה גדולה על שזכה להיות בארץ ישראל. כי כמה מניעות וכמה בלבולים וכמה מחשבות וכמה עכובים וסכסוכים היה לו על ענין הנסיעה לארץ ישראל, ומניעות מחמת ממון. והוא קפץ על כולם וגמר העבודה בשלמות והיה בארץ ישראל.

(שיחות הר"ן י"א)

שמות הארץ

ארץ ישראל ארבע שמות, ארץ ישראל, ארץ הצבי, ארץ חיים, ארץ קדושה, ר"ת יצח"ק. וזה שאמר השם יתברך ליצחק (תנחומה תולדות פ"ו) אין חוץ לארץ כדאי לך. וסופי תיבות מיל"ה, וזה סוד הכתוב (ישעיה ס' כ"א) ועמך כולם צדיקים לעולם ירשו ארץ, כמבואר בזוהר הקדוש (לך) מאן דאתגזר אית ליה חולקא בהאי ארץ.

(עטרת שלמה)

ירושלים של מטה

והקב"ה נשבע שלא יבא בירושלים של מעלה עד שיבאו ישראל בעיר שחוברה לה יחדיו ירושלים של מטה. ומלכותו לא תגלה ולא תראה עלינו עד שישובו ישראל לארץ. זהו אומרו: ר' ברכיה אמר אהבה שאהב הקב"ה לישראל ונשבע שלא יבא בירושלים של מעלה ציון אור למושב לו, זהו עיכוב גאולתנו בעוה"ר. מדת הדין מעכבת עד שישובו ישראל לארץ כדי שישוב הקב"ה לירושלים של מעלה.

(כתבי הרב יהודה אלקלעי ח"ב עמ' 469)

בנין ביהמ"ק

אמר ר' אחא זאת אומרת שביהמ"ק עתיד להבנות קודם למלבות בית דוד דכתיב ודם ענב תשתה חמר.

(ירושלמי פ"ה דמע"ש ה"ב)

טובה הארץ מאד מאד (במדבר יד, ז)

אם הבנים שמחה - המשך מדף א'

צוקומען צו די גרעסטע מדרגה, דורך דעם וואס מען האט זיך שוין צוגעוואוינט צו די אלע טרעפ פונעם לייטער פון ביז יעצט און צוביסלעך. ווייל די עליה פון איין רגע פון איין עק ביזן צווייטן עק, א חוץ פון דעם אז עס איז ווייט פון די מציאות, וועל אידן נישט קענען אויסהאלטן די פוהל גוטס, פונקט אזוי ווי א קראנקע מענטש וואס היילט זיך פון א שווערע און מסוכנ'דיגע מחלה, קען ער נישט אויפאיינמאהל מקבל זיין צופיל עסן און תענוגים צוליב זיין שוואכקייט, און אזוי ווי א מענטש וואס זיצט אין א טונקעלע שטוב, אויב וועט מען אים פלוצלינג עפענען א שטארקע ליכטיגקייט, וועט ער נישט קענען הנאה האבן פון דעם גרויסן אור, ווי די ירושלמי און די זוה"ק האבן אראפגעברענגט דעם משל. אזוי איז אויך ביי גאולתן של ישראל, וואס וועט קומען נאר במדרגה, און נישט אויף איינמאהל. דער טעם פאר דעם טראכט איך, איז ווי עס שטייט אין מדרש רבה[51], אז דער אייבישטער זאגט, אויב קוק איך מיך אום אויף די מעשים פון די אידן, וועלן זיי קיינמאהל נישט ווערן אויסגעלייזט, אויף וועם קוק איך יא, אויף די אבות הקדושים, עכ"ל. אזוי אויך שרייבט רבינו דער גאון פון ווילנא אין זיין ספר "אבן שלמה"[52], אז די גאולה וועט נישט זיין דורך תשובה, נאר וועגן זכות אבות, ווי מיר זאגן אין שמו"ע "וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם". וויבאלד דורך אונזערע מעשים וועלן מיר נישט זיין ראוי צו די גאולה, וועט עס נישט זיין דורך א נס נגלה, נאר מיט א נס וואס איז מלובש אין טבע, וועגן דעם קען עס נישט קומען אויף איינמאהל נאר צוביסלעך, ווי איך האב שוין פריער געשריבן.

קען זיין וועגן דעם האבן די נביאים אנגערופן משיח צדקינו מיטן נאמען "צמח", ווי עס שטייט[53] "הִנְנִי מֵבִיא אֶת עַבְדִּי צֶמַח", "אִישׁ צֶמַח שְׁמוֹ וּמִתַּחְתָּיו יִצְמָח"[54], "וַהֲקִמֹתִי לְדָוִד צֶמַח צַדִּיק"[55]. אזוי אויך זאגן מיר ביים דאווענען "אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ". דאס איז ע"פ דרך ווי דער גאון שרייבט אינעם ספר "עזרת כהנים"[56] בשם די "שלטי גבורים", אז וועגן דעם ווערט זרובבל אנגערופן "צמח"[53] [54], ווייל זיין דערהויבנקייט איז געווען אזוי ווי א שפראצונג פון דער ערד וואס וואקסט ארויס צוביסלעך, אזוי אויך איז זיין התעלות געווארן מער און מער, אבער צוביסלעך ביז עס איז געוואקסן גאר הויעך", עכ"ל. וועגן דעם ווערט אויך משיח אנגערופן 'צמח', ווייל זיינע מעלות, ווי אויך די מעלות פון אידישע קינדער וועלן זיך דערהייבן צוביסלעך מער און מער, אזוי ווי די צמח פון די ערד. זעהן מיר פון דעם אז די גאולה העתידית וועט שפראצען בדרך הטבע, דאס מיינט א נס באהאלטן אין טבע, דארפן מיר צוקומען צו די השתלשלות פון די טבע וואס פאסירט שטייטלעך און נישט אויף איינמאהל. אזוי ווייזט אויך אויס פון וואס איך האב אראפגעברענגט אין פרק א' פונעם מהר"ל און פונעם יעב"ץ, וועגן די טעם פון חבלי משיח, וואס ווייזט אויף דעם חסרון פאר די התגלות פון הוי'. דער יעב"ץ האט אראפגעברענגט זיין ראי' צו דעם פון די גמ' אין מס' תמורה[57], וואס רעדט פון א ביצה 'דכי קא מסרח קא גביל'. דאס מיינט אז ער האט צוגעשטעלט אונזער גאולה צו די טבע פון אן איי וואס איז מסריח פאר עס ווערט פארטיג צו ארויסברענגן דעם אפרוח, אזוי אויך די גאולה וועט קומען בדרך הטבע. זיי מדייק אין די ווערטער, ווייל אלעס וואס איך האב אראפגעברענגט ביז יעצט זענען אמת'ע הקדמות, אלעס פון די ריינע קוועלער פון רבותינו בעלי ש"ס, זוהר, ירושלמי און מדרש. גדולי חכמינו ווי דער מהר"ל און דער יעב"ץ וואס זענען געווען בעלי רוח הקודש.

ג. נאכדעם וואס איך האב מבאר געווען אז אונזער גאולה אויף וואס מיר ווארטן ארויס אזוי שטארק, וועט פאסירן צוביסלעך פון מדרגה צו מדרגה, קענען מיר פארשטיין די ווערטער פונעם חת"ס אין די דרשות[58], אז מען פארשטייט פון די ווערטער פונעם רמב"ם[59] אז די אידן וועלן זיך צוזאם זאמלען קודם אין ארץ ישראל פאר ביאת משיח אפילו אן דאס בויען פון א ביהמ"ק. עיי"ש. אזוי אויך האב איך געטראפן אינעם ספר "שבילי אמונה" פונעם אייניקל פון דעם רא"ש[60], ווי ער שרייבט בשם המדרש[61], אז פאר די גאולה וועלן זיך צוזאמנעמען אסאך אידן צו וואוינען אין ארץ ישראל און זיך דארט באזעצן פון די פיר עקן פון די וועלט, און אזוי ווי עס וועלן זיך דארט באזעצן אסאך אידן און זיי וועלן מרבה זיין צו דאווענען בהר הקודש וועט דער אייבישטער צוהערן זייערע תפילות און מקרב זיין די קץ הגאולה, עיי"ש. דער גאון און צדיק רבינו ר' הלל מקאלאמייע אין תשובות[62] "בית הלל" ברענגט אים אראפ, און דורך דעם צופלאמט ער זיך דארט שטארק אין א בריוו צום גאון ר' זלמן שפיצער פון וויען, אז ער זאל רעדן מיט בארון ראטשילד אז ער זאל זיך ארייגלייגען דערין און זאל דאס שטיצן מיט זיין פארמעגן, ווייל צו אזא זאך דארף מען צוקומען צו די אידישע עשירים.

המשך בגליון הבא אי"ה

[51] שמות פר' טו, אות ד
[52] פרק יא, אות ט
[53] זכריה ג, ח
[54] זכריה ו, יב
[55] ירמיהו כג, ה
[56] מדות פרק ג, משנה ח
[57] דף לא, ע"א
[58] דרוש לכ"ז אלול תק"פ
[59] סנהדרין פר' א, משנה ג
[60] רבי מאיר אלדבי זצ"ל, נתיב עשירי פרק א
[61] ילקו"ש ח"ב רמז תתפח, תנחומא פר' נח, יא
[62] סי' לא

לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ

באשריבן שטעט, דערפלעך, היסטארישע פלעצער, און מקומות הקדושים אין ארץ ישראל

הר המנוחות

גבעת שאול, ירושלים

די בית הקברות איז באנייט געווארן בשנת תשי"א ביים צפון-מערב זייט פון גבעת שאול און העכער דעם כביש 1. פון תש"ח האט מען נישט געקענט באגראבן אויפן הר הזיתים, האט מען באגראבן פאר א שטיק צייט אין גבעת רם, אדער אין סנהדרי' און דערנאך אין הר המנוחות.

פיר חברה קדושות זענען דארט אקטיוו, קהילת ירושלים, פרושים, חסידים, און עטליכע ספרדי'שע חברות. א באקאנטע חלקה איז די חלקת הרבנים, ווי טויזענטער אידן זענען פוקד יערליך דעם ציון פונעם בעלזער רב מהר"א זצוק"ל. צווישן אנדערע גדולי ישראל וואס ליגן אין די חלקה זענען, רבי משה פיינשטיין זצ"ל, טשעבינער רב זצ"ל, רבי אהרן קאטלער זצ"ל, טשאבא רב זצ"ל, ועוד.

אויך אן אנדערע חלקת הרבנים וואס דארט ליגן, רבי שלמה וואלבע זצ"ל, הרב נתן מאיר וואכטפויגל זצ"ל, הרב אלישיב זצ"ל, ועוד.

א קליינע טייל פון גדולי ישראל און תורה פערזענליכקייטן וואס ליגן דארט זענען, דער חיד"א זצ"ל, רבי זעליג ראובן בענגיס זצ"ל ראב"ד עדה החרדית, רבי צבי פסח פראנק זצ"ל רבה של ירושלים, רבי עמרם בלוי זצ"ל, בעל הסולם זצ"ל, רבי מנחם זעמבא הי"ד זצ"ל, רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל, רבי מאיר שפירא זצ"ל, רבי יצחק כדורי זצ"ל, הרב עזרא עטיה זצ"ל, בעל ציץ אליעזר זצ"ל, מאטערסדארפער רב זצ"ל, רבי איסר זלמן מעלצער זצ"ל, רבי ישראל אדעסער זצ"ל, רבי יצחק זאב הלוי סולובייטשיק בריסקער רב זצ"ל, פיטסבורגער רבי זצ"ל, נדבורנער רבי זצ"ל, עהרלויער רב זצ"ל, הרב מרדכי אליהו זצ"ל, הרב נתן צבי פינקל ר"י מיר זצ"ל, ר' שלמה קארליבאך זצ"ל, ר' נח וויינבערג זצ"ל פון אש התורה, און נאך פיל אנדערע.

א באקאנטע קבר איז פון די צדיקת "מרים די וועשערקע" ווי אידן זענען געהאלפן געווארן מיט זש"ק נאכן מתפלל זיין דארט.

כהנים ווערן נקבר אפגעטיילט ביים זייט פון די וועגן אז די משפחה זאלן קענען שטיין ביי די זייטן און נישט דארפן אריינגיין אינעם ביה"ח. אויך איז דא פלאץ ווי עס ווערן באגראבן די אומצאליגע קוויטלעך וואס ווערן געלייגט ביים כותל המערבי.

דעם בית החיים איז לעצטענס געווארן פארברייטערט און ענטהאלט היינט צוטאגס איבער הונדערט טויזענט קברים. אויך זענען דא חלקות ווי מען באגראבט בדרך כוכין ווי בזמן הבית, און נאך אנדערע מנהגים.

א קליינע טייל פונעם גיגאנטישען בית החיים